

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3255/2020. (VII. 1.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság az Egri Törvényszék 1.Pkf.50.347/2019/2. számú végzése, valamint a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény 214. § (1) bekezdése „olyan” és „amellyel a bíróság külföldi határozat végrehajtási tanúsítvánnyal való eltiltásáról, illetőleg végrehajtásának elrendeléséről döntött” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítása és megsemmisítése iránt előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panaszt terjesztett az Alkotmánybíróság elé az Egri Törvényszék 1.Pkf.50.347/2019/2. számú végzése, valamint az Egri Járásbíróság 1001-Vh.1160/217/44. számú és 50. sorszám alatt kijavított végzése ellen, azok alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérve. Az indítványozó alkotmányjogi panasza kiegészítésében indítványát az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdései megsértésének kifogásolására korlátozta.
- [2] Az indítványozó által támadott bírósági végzések alapjául szolgáló ügyben az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott és kijavított végzésével az adós végrehajtás megszüntetése iránti kérelmét a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 56. § (1) bekezdése a) pontjában foglalt törvényi feltételek hiányában elutasította, mert az indítványozó adós tulajdoni hányadára az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett, önálló zálogjoggal biztosított követelés tekintetében az önálló zálogjog jogosultja jogcímmel rendelkezett. A másodfokon eljáró Egri Törvényszék 1.Pkf.50.347/2019/2. számú végzésével az Egri Járásbíróság 1001-Vh.1160/217/44. számú és 50. sorszám alatt kijavított végzését helyben hagyta.
- [3] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Abtv. 27. §-a alapján alapvetően azt sérelmezte, hogy álláspontja szerint a bíróságok nem vizsgálták a Vht. 18. § (3) bekezdése és 114/A. § (10) bekezdése szerint a zálogjogosult igényérvényesítési jogosultságát, eljárási jogképességét és cselekvőképességét, valamint e tárgyban elmulasztottak jogorvoslattal támadható döntést hozni, illetve nem szüntették meg a végrehajtási eljárást.
- [4] Az indítványozó álláspontja szerint a bíróságok ezen eljárásukkal megsértették az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, illetve a XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jogát.
- [5] Az indítványozó indítvány-kiegészítésében kérte továbbá, hogy az Alkotmánybíróság az Abtv. 28. §-ának alkalmazásával állapítsa meg, hogy a Vht. 214. § (1) bekezdése „olyan” és „amellyel a bíróság külföldi határozat végrehajtási tanúsítvánnyal való eltiltásáról, illetőleg végrehajtásának elrendeléséről döntött” szövegrésze alaptörvény-ellenes, és e szövegrészt semmisítse meg.
- [6] Ezen túlmenően az indítványozó mulasztás megállapítását indítványozta, mert álláspontja szerint a Vht. szabályozási rendszere nem felel meg az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése szerinti normavilágosság és kiszámíthatóság elvének, valamint nem felel meg a jogorvoslathoz való jog követelményeinek.
- [7] Az indítványozó továbbá alkotmányos követelményként kérte megállapítani a bírói döntések nyilvánosság számára történő közzétételét, a felülvizsgálat jogintézményének, valamint az alkotmánybíróság eljárás lefolytatásának biztosítását.
- [8] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdése értelmében elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [9] Az Abtv. 27. §-a a) és b) pontjai értelmében az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal

- fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva.
- [10] A testület megállapította, hogy az indítványozó érintettnek tekinthető és a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.
- [11] Az indítványozó az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó törvényi rendelkezésként az Abtv. 27. §-át jelölte meg.
- [12] Az indítványozó a Vht. 214. § (1) bekezdése „olyan” és „amellyel a bíróság külföldi határozat végrehajtási tanúsítvánnyal való eltiltásáról, illetőleg végrehajtásának elrendeléséről döntött” szövegrésze alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését, valamint e jogszabályhellyel összefüggésben indítványozott mulasztás megállapítását indítvány-kiegészítésében az Abtv. 28. §-ának alkalmazhatóságára hivatkozással kérte. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó ezen kérelme az Abtv. 26. § (1) bekezdésére alapított alkotmányjogi panasz. Ugyanakkor a Vht. 214. § (1) bekezdését az eljáró bíróságok nem alkalmazták az indítványozó ügyében, így módon nem teljesül az Abtv. 26. § (1) bekezdése szerinti befogadási feltétel. Az indítványozó mindazonáltal a Vht. 214. § (1) bekezdése megjelölt szövegrészevel kapcsolatos kifogásait a bírói döntésekkel szemben előadott kifogásaival indokolta, így az Alkotmánybíróság az indítványozó ezen érveit az Abtv. 27. §-ára alapított panaszaként bírálja el.
- [13] Az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy az Abtv. 46. § (1) bekezdése szerinti jogalkotói mulasztást egyéb hatáskörei gyakorlása során hivatalból állapítja meg, ezt az indítványozó nem kérheti.
- [14] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseként az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdéseit jelölte meg.
- [15] Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz vonatkozásában az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését érintően nem látott lehetőséget a befogadásra. Az Alkotmánybíróság ennek kapcsán hangsúlyozza, hogy „az Alaptörvény egyes rendelkezéseinek pusztá felsorolása ugyanis nem ad kellő alapot az alkotmányossági vizsgálat lefolytatására” {34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]}. Ezzel összefüggésben kiemelendő, hogy az indítvány az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére hivatkozása esetén nem értelmezhető az Alaptörvényben biztosított jog sérelme, ezért e tekintetben érdemi alkotmányossági vizsgálat lefolytatására indokolás előterjesztése esetében sem lenne lehetőség {3115/2016. (VI. 21.) AB határozat, Indokolás [30]}. Ennek oka, hogy az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése vonatkozásában a visszaható hatályú jogalkotás, illetve a felkészülési idő hiányára való hivatkozás kivételével alkotmányjogi panasz benyújtására nincs lehetőség {3059/2016. (III. 22.) AB végzés, Indokolás [11]}. Az indítványozó alkotmányjogi panaszát a B) cikk (1) bekezdése vonatkozásában nem ezen esetekre alapította, ezért az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével összefüggésben nem felel meg az Abtv. 27. §-a szerinti befogadhatósági feltételeknek.
- [16] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése előírja, hogy az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. A kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a)–f) pontjaiban foglaltakat. Az Abtv. 52. § (2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság által lefolytatott vizsgálat az indítványban megjelölt alkotmányossági kérelemre korlátozódik.
- [17] Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pontja szerint a kérelem akkor tekinthető határozottnak, ha alkotmányjogi panasz esetén egyértelműen megjelöli az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét, illetve az e) pont szerint egyértelműen indokolni kell, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével, valamint az f) pont szerint kifejezett kérelmet kell előterjeszteni a jogszabály, jogszabályi rendelkezés vagy a bírói döntés megsemmisítésére, illetve az Alkotmánybíróság döntésének tartalmára.
- [18] Az alkotmányjogi panasz az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése vonatkozásában tartalmaz az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja szerinti indokolást.
- [19] 4. Az Abtv. 29. §-a értelmében alapvető feltétel, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel.
- [20] Az Alkotmánybíróság előjáróban kiemeli, hogy feladata az Alaptörvényben biztosított jogok védelme, és nincs hatásköre a rendes bíróságok jogalkalmazását felülbírálni, hiszen a bírósági joggyakorlat egységének biztosítása a bíróságok, elsősorban a Kúria feladata {3119/2016. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [30]; 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]}.

- [21] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének, valamint a XXVIII. cikk (7) bekezdésének állított sérelmével kapcsolatosan az alábbiakat állapította meg.
- [22] Az indítványozó által állított alapjogi sérelmekkel összefüggésben előadott érvek valójában az ügyben meghozott, az indítványozó által támadott – az indítványozó végrehajtás megszüntetése iránti kérelmét elutasító és azt helybenhagyó – bírósági döntések megállapításainak tartalmi és nem alkotmányossági kritikáján alapulnak, és nem e végzések alaptörvény-ellenességének alátámasztására irányulnak.
- [23] Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy a másodfokú bíróság támadott végzésében részletesen megindokolta, hogy „[a] jelen esetben nem a végrehajtást kérő, hanem az adós kérte a végrehajtás megszüntetését, így a Vht. 55. § (1) bekezdés a) pontját alkalmazni nem lehetett. A Vht. 56. § (1) bekezdés alapján a végrehajtás megszüntetésére pedig azért nem kerülhetett sor, mert a végrehajtandó határozatot jogerős határozat nem helyezte hatályon kívül, illetőleg nem változtatta meg.” Ezen túlmenően a másodfokú bíróság az indítványozónak a zálogjogosult igényérvényesítési jogosultságával kapcsolatos fellebbezési érveivel egyrészt azért nem foglalkozott, mert a másodfokú eljárásban a Vht. 9. §-a alapján alkalmazandó – a jelen eljárásban irányadó – a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 247. § (1) bekezdése alapján a kérelmet megváltoztatni nem lehet, másrészt megállapította, hogy az elsőfokú bíróság nem a jelen ügyben előterjesztett fellebbezéssel támadott végzésében, hanem egy korábbi, a másodfokú bíróság által helybenhagyott, így jogerős végzésével állapította meg a jelzálogjogosult kielégítési jogának megnyíltát és a végrehajtási eljárásba történő bekapcsolódását. Következésképpen az indítványozó által utóbb előterjesztett végrehajtás megszüntetése iránti kérelem a zálogjogosult végrehajtási eljárásba bekapcsolódása tárgyában nem eredményezhet újabb jogorvoslatot.
- [24] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó valamennyi általa megjelölt alapjog sérelmét kizárólag a saját és az eljáró bíróságok álláspontjának eltéréseiből, értelmezésének különbözőségeiből vezette le.
- [25] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének megsértését állító indítványi résszel összefüggésben az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy nem foglalhat állást a bíróság döntési jogkörébe tartozó bizonyítékértékelési, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésben {3392/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [6]; 3017/2013. (I. 28.) AB végzés, Indokolás [3]; 3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]; 3098/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [28]}.
- [26] Az Alkotmánybíróság szerint a másodfokú bíróság végzésében az indítványozóval ellentétes jogi álláspontra helyezkedett, a döntését alátámasztó érveiről számot adott. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint „[a] bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása. A jogszabályok végső soron és kötelező erővel történő értelmezése egyébiránt a bíróságok feladata.” {30/2014. (IX. 30.) AB határozat, Indokolás [89]}
- [27] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének megsértését állító indítványi résszel összefüggésben az Alkotmánybíróság kiemeli, hogy az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló bírósági eljárás során az indítványozó élhetett – és élt is – a jogorvoslathoz való jogával, ettől a bírói végzések által nem volt elzárva, így a bírói döntések alaptörvényességének kételye az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés sérelme okán sem merül fel.
- [28] Az indítványozó a támadott bírói döntések alaptörvény-ellenességét egyebekben nem indokolta, az Alkotmánybíróság nem talált olyan körülményt, amelyet a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal vagy a jogorvoslathoz való joggal összefüggésben, alkotmányos jelentőségű eljárási szabályok érvényesülését érintő, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességgént lehetne értékelni.
- [29] Az Alkotmánybíróság az indítványozónak a végrehajtás felfüggesztésére irányuló kérelmét arra tekintettel nem bírálta el, mert az elsőfokú bíróság a végrehajtást már korábban felfüggesztette.
- [30] 5. Az Alkotmánybíróság mindezek alapján az alkotmányjogi panaszt – az Abtv. 47. § (1) bekezdése és az 56. § (1) és (2) bekezdései, valamint az Ügyrend 5. § (1) és (2) bekezdése alapján eljárva – az Abtv. 26. § (1) bekezdésére, 27. § (1) bekezdésére, 29. §-ára, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontjaira tekintettel visszautasította.

Budapest, 2020. június 9.

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Czine Ágnes
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Horváth Attila
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Juhász Miklós
alkotmánybíró helyett

Dr. Juhász Imre s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Sulyok Tamás
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1969/2019.

• • •